

İŞÇİLERİN SİYASİ TAVRI NASIL DEĞİŞİR?

Aydınlık Gazetesi, 3 Aralık 2013

Yıldırım Koç

Sendikacılar işçilerin siyasal tavrını değiştirebilir mi?

30 Temmuz 1987 günü Elazığ'da bir dönemler Elazığ Yol-İş'in başkanlığını yapmış olan Cengiz Eralp'le konuşuyorduk. Sendika başkanı olduğu dönemde işçilerin siyasal tercihlerini etkileyip etkileyemediğini sordum.

Rahmetli Cengiz Eralp, "ben babama laf geçiremedim; işçiye nasıl geçireyim; babama, CHP'ye oy ver dedim, gitti DP'ye verdi," dedi.

ANAP Yandaşlığından ANAP Karşıtlığına

1983 sonrasında işçilerin ve özellikle kamu kesimindeki işçilerin önemli bir bölümü ANAP'lıydı. Hatta 1988 yılında Amasya Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü'nde eğitim yaptığımızda ANAP'lı işçileri beni, sendika toplantısında siyaset yaptığım için, savcılığa şikayet ettiler. Gözaltına alındım. Geceyi karakolda geçirdik. Banta alınan konuşmalarım çözüldü. Öğlene doğru bıraktılar ve Samsun'daki eğitime zor yetiştik. Hakkımda dava açıldı. Beraat ettim. Aynı dönemde Giresun'da Köy Hizmetleri İl Müdürlüğü işçilerine eğitim verdiğimde de benzer bir durumla karşılaştım. Orada da hakkında dava açıldı. Yine beraat ettim.

Ancak ANAP'tan beklenenler elde edilemeyince, 1989 Bahar Eylemleri başladı. Turgut Özal Cumhurbaşkanı olduktan sonra işçilerin kitle eylemlerinde atılan en yaygın slogan, "Çankaya'nın şişmanı, işçilerin düşmanı" idi. Daha düne kadar ANAP'a yaranarak ufak çıkarlar peşinde olan binlerce işçi, yaşadıkları yoksullaşma ve ANAP'ın yerel seçimlerde yaşadığı yenilgi sonrasında, bu sloganı atıyordu.

Hayat İnsanı Nasıl Değiştirir?

Unutamadığım bir değişimi rahmetli Ömer Tunaoğlu gösterdi.

Ömer Tunaoğlu'nu 1986 yılında Yol-İş İzmir 2 No.lu Şube Başkanlığına seçildiğinde tanıdım. O tarihte, "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur," diyordu.

1987-1988 yıllarında Ege bölgesinde birlikte taban eğitimleri yaptık. İşçilerin gerçek ücretleri iyice düşmüştü. Seminerleri açış konuşmalarında, "Arkadaşlar," diyordu, "Türk'ün Türk'ten başka dostu yoktur sözünden esinlenerek diyorum ki, dar gelirlinin dar gelirliden başka dostu yoktur."

1989 bahar eylemlerinde İzmir'in en mücadeleci şubelerinin başında Yol-İş İzmir 2 No.lu Şube geliyordu. İzmir-Ankara yolunu kesiyorlardı. Polis gelince kaçıyorlar, polis gidince yine yol kesiyorlardı. Ömer Tunaoğlu, 1989 yılında yapılan şube genel kurulunda konuşmasına, "işçi sınıfı olarak biz" diye başlamıştı.

1992-1993 yıllarında yine yaygın eylemler olmuştu. İzmir'deki binlerce işçi galiba bir ortak vizite eylemi sonrasında Türk-İş Bölge Temsilciliği'nin önündeki meydana toplanmışlar. Ömer Tunaoğlu da balkondan elinde megafonla kitleye slogan attırıyormuş. Attığı slogan, "işçiler birleşin, iktidara yerleşin," imiş.

Bu ara, İzmir'e yeni atanmış olan bir üst düzey Emniyet görevlisi, gösterilerin yapıldığı yere gelmiş. Arabadan indiği yerde bir başka Şube Başkanı varmış. Bu üst düzey yetkili, atılan sloganı duyunca, yanında bulunan bir başka polise, "yakalayın şu komünisti," diye bağırması. Diğer görevli uzun süredir İzmir'deymiş, Ömer Tunaoğlu'nu tanıyormuş. Adamcağız, "amirim," diyormuş, "o adam milliyetçi muhafazakar bir kişidir, komünist filan değildir." Üst düzey yetkili, "ama," demiş, "komünistlerin sloganını atıyor." Adamı zar zor ikna etmişler.

Bu konuşmayı dinleyen ve olayı bana anlatan diğer Şube Başkanı biraz sonra Ömer Tunaoğlu'nun yanına gitmiş ve ona, "hadi," demiş, "iyi kurtardın; az daha seni attığın slogan nedeniyle komünist diye alıyorlardı içeri." Tunaoğlu ise, attığı sloganın doğruluğunu savunmuş, "kimin sloganı olursa olsun; slogan doğru," demiş.

Hayat insanı işte böyle değiştiriyor.